

Bog anmeldelser.

Edv. Ph. Mackeprang. Forbruget. Økonomisk-statistiske Skitser. (Socialøkonomisk Samfunds Skrifter III). København 1902. V. Oscar Sotoftes Forlag. (78 S.).

Forfatteren af dette lille Skrift har haft den gode Ide at benytte Forbrugsstatistiken som Iagttagelsesmateriale for den matematiske Skoles Værdilære, og det er derved lykkedes ham at give et interessant Bidrag til Løsningen af et vigtigt Spørgsmaal (som i denne Tid er blevet brændende herhjemme ved L. Bircks Doktorafhandling). Hans Afhandling er tillige et lille Stykke Litteraturhistorie, baade for Forbrugsstatistikens Vedkommende og for Grænsenyttelæren, og den vil uden Tvivl allerede af den Grund være velkommen for dem, der gerne vil orienteres i disse Emner.

Hvis Læren om Grænsenyttens ikke skal havne mellem de akademiske Abstraktioner, maa man ind paa Spørgsmaalet om efter hvilke Love et Forraads subjektive Værdi afhænger af Forraadets Mængde. Det er dette, D. Bernoulli forsøgte ved Opstilling af sine berømte Sætninger om den »moralske Formue«; det er det, E. Sax har forsøgt i vore Dage ved en dristig Kombination af Hypoteser. Idet Mackeprang som den første Tilnærmelse opstiller en Modifikation af Bernoullis Lov, faar han paa Grundlag af den nordamerikanske Forbrugsstatistik (der har den Fordel at bygge paa ikke mindre end 8000 Budgetter, men unægtelig ikke er fri for Skavanker) en Række af Værdier for forskellige Udgiftsgrupper, nemlig: Husleje, Brændsel, Belysning, Klæder, Føde og Restudgifterne. Hvis Hypotesen er rigtig, skal de paa-

Bog anmeldelser.

Edv. Ph. Mackeprang. Forbruget. Økonomisk-statistiske Skitser. (Socialøkonomisk Samfunds Skrifter III). København 1902. V. Oscar Sotoftes Forlag. (78 S.).

Forfatteren af dette lille Skrift har haft den gode Ide at benytte Forbrugsstatistiken som Iagttagelsesmateriale for den matematiske Skoles Værdilære, og det er derved lykkedes ham at give et interessant Bidrag til Løsningen af et vigtigt Spørgsmaal (som i denne Tid er blevet brændende herhjemme ved L. Bircks Doktorafhandling). Hans Afhandling er tillige et lille Stykke Litteraturhistorie, baade for Forbrugsstatistikens Vedkommende og for Grænsenyttelæren, og den vil uden Tvivl allerede af den Grund være velkommen for dem, der gerne vil orienteres i disse Emner.

Hvis Læren om Grænsenyttens ikke skal havne mellem de akademiske Abstraktioner, maa man ind paa Spørgsmaalet om efter hvilke Love et Forraads subjektive Værdi afhænger af Forraadets Mængde. Det er dette, D. Bernoulli forsøgte ved Opstilling af sine berømte Sætninger om den »moralske Formue«; det er det, E. Sax har forsøgt i vore Dage ved en dristig Kombination af Hypoteser. Idet Mackeprang som den første Tilnærmelse opstiller en Modifikation af Bernoullis Lov, faar han paa Grundlag af den nordamerikanske Forbrugsstatistik (der har den Fordel at bygge paa ikke mindre end 8000 Budgetter, men unægtelig ikke er fri for Skavanker) en Række af Værdier for forskellige Udgiftsgrupper, nemlig: Husleje, Brændsel, Belysning, Klæder, Føde og Restudgifterne. Hvis Hypotesen er rigtig, skal de paa-

gældende Tal indenfor hver Gruppe være tilnærmelsesvis konstante. Dette er ogsaa delvis Tilfældet; Tilnærmelsen er saa stor, at man ubetinget føler sig opfordret til at gaa videre ad samme Bane. Kun for de meget smaa og for de store Indtægter brydes Rækkernes Ensformighed, medens man iøvrigt møder langt færre Spring, end man er vant til at se i Forbrugsstatistiken. Det vilde maaske have været ønskeligt, om Forfatteren havde tilføjet nogle grafiske Fremstillinger for at vise med hvilken Nøjagtighed de fundne Love gælde, og om han havde søgt Stadfæstelse paa Resultaterne ved Materiale andet Steds fra, og samtidig prøvet paa at finde hvilke Ændringer i de opstillede Love der kunde være Anledning til. Men skønt Afhandlingen saaledes saa at sige kun ender med et Spørgsmaalstegn, er der al Grund til at ønske Forfatteren tillykke med dette Debutarbejde.

H. Westergaard.

Vald. Vedel. By og Borger i Middelalderen. Et Forsøg i Kulturpsykologi. København 1901. Nordiske Forlag. (456 S.).

Det kunde maaske synes søgt at drage Vedels Bog med ind i Nationaløkonomisk Tidsskrifts Interessesfære. Den henvender sig ikke særlig til dem, der kun plasker husvant om i Økonomi og Statistik, og naar den af og til kommer ind ogsaa i disse Farvande, mærker man maaske nok til Tider, at det ikke er en helbefaren, der staar ved Roret. Men et Værk, der fører ind til Forstaaelsen af Bylivets Udvikling i Middelalderen og levendegør de Typer, de sociale Brydninger fremkalder, har dog Krav paa Interesse ogsaa her. Næsten overflødigt at tilføje, at Vedels Navn borger for et gennemkultiveret Syn og en anskuelig levende Fremstilling. Virtuøst løber Fingrene hen over Sprogets Klaviatur og lader Tema paa Tema komme til sin Ret i rigt nuanceret Foredrag.

Det er Tidens Aandskultur, den under Samfundsudviklingen opstaaede ejendommelige Kulturtype i Byerne, Forfatteren har villet trænge ind til. Hertil udfoldes et stort Apparat af Viden og Belæst-